

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100696

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-09-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Денисенко Роман Юрійович

2. Roman Y. Denysenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0315-7674

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 27-10-2023

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: ТОВ Медичний центр Денисенка

Код за ЄДРПОУ: 43065586

Місцезнаходження: проспект Лобановського Валерія, будинок 15/7, офіс 102, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Приватна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.003.002

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.54, 76.29.54.11, 76.29.54.07

Тема дисертації:

1. Оптимізація хірургічного лікування хворих із синдромом обструктивного апное сну
2. Optimization of surgical treatment of patients with obstructive sleep apnea syndrome

Реферат:

1. Синдром обструктивного апное сну (СОАС) на сьогодні є однією із наростаючих проблем у глобальній системі охорони здоров'я, у зв'язку із значною схильністю популяції до розвитку цього стану як самостійної патології похилого віку, так і значним поширенням факторів ризику, що значною мірою пов'язані із Western-lifestyle. Еволюційно, процес носового дихання становить важливий елемент нормального функціонування живого організму, оскільки відіграє важливу роль у респірації, адаптивних реакціях та функціонуванні імунної системи організму людини. Спектр нозологій та патологічних станів, спричинених порушеннями у нормальній роботі верхніх дихальних шляхів, нараховує десятки порушень, що мають свої прояви як

безпосередньо у відповідній анатомічній ділянці, так і маскуються під порушеннями інших органів та систем. Поширеність СОАС, за літературними даними, серед осіб старше 30 років складає 5–7%, з них у 1–2% — з тяжкими проявами патології. У категорії населення старше 60 років частота виникнення синдрому сягає понад 30% у чоловіків і близько 20% у жінок, а у осіб старше 65–70 років частота досягає до 60%. Патології дихання під час сну є поширеними та недооціненими через складність діагностичних можливостей лікувально-профілактичних закладів України, що зумовлено мультифакторністю генезу серед осіб різного віку. Встановлено, що частота виникнення подібних розладів залежить від багатьох чинників, таких як стать, вік, етнічна приналежність, маса тіла, вживання алкоголю або седативних та снодійних препаратів тютюнопаління, деякі захворювання (аденотонзиллярна гіпертрофія, акромегалія, інсульт, міопатія, паркінсонізм та інше). Однією із патологій процесу дихання є хропіння, що не тільки створює помітний соціальний дискомфорт в повсякденному житті, але і є передумовою та одним із провідних симптомів СОАС, що проявляється зупинками дихання уві сні з наступними гучними схрапами. Серед можливих причин хропіння виділяють деформацію носової переділki, гіпертрофію нижніх носових раковин, ретрогнатію тощо. СОАС в свою чергу зумовлений складною взаємодією між генетичною схильністю та анатомічними, регуляторними чинниками організму. Однією з видимих причин є знижений тонус м'язів глотки та м'якого піднебіння, що в свою чергу залежить від індивідуальних особливостей людини, дії зовнішніх чинників, нейроім'язових захворювань, фізіологічних процесів старіння. Доведено, що обструкція верхніх дихальних шляхів відіграє ключову роль в етіології СОАС. Серед факторів, які найбільш впливають на об'єм та форму носової порожнини, слід виділити особливості переділki носа та нижніх носових раковин. При вираженій обструкції і несприятливому перебігу цей стан зумовлює перехід від носового дихання до ротового, що призводить до звуження просвіту глотки, зміщення язика назад і збільшення довжини м'якого піднебіння. Проаналізовано дані, що свідчать про зв'язок особливостей анатомії язика з розвитком СОАС. Так, розвитку СОАС сприяє збільшення об'єму або маси язика та його більш ретроградне положення. Також доведено, що для хворих із синдромом обструктивного апное більш характерне ожиріння за андроїдним типом із відкладанням жиру в ділянках талії та шиї. Додатковий механізм розвитку метаболічних порушень на фоні СОАС полягає у впливі сну та його циркадного ритму на ендокринні залози людини, при цьому порушення фази глибокого сну призводить до підвищення рівня кортизолу та змін в активності гіпоталамо-гіпофізно-наднирничкової системи. Виявлено обмежений обсяг літературних джерел щодо зв'язку між інфекцією вірусу папіломи людини (ВПЛ) та СОАС, де характерні типові ураження епітелію, пов'язані з ВПЛ, — це розвиток плоскоклітинних папілом, вульгарних бородавок, гострокінцевих кондилом та вогнищевої гіперплазії епітелію у разі ВПЛ та лейкоплакії низького ризику, еритроплакії та плоскоклітинного раку ротоглотки у разі інфікування високоонкогенними штамми ВПЛ. Наразі лише одна широка публікація висвітлює роль ВПЛ-інфекції у розвитку СОАС, а це означає, що ця тема недостатньо вивчена. Попри вплив на здоров'я пацієнтів, СОАС призводить до значущих несприятливих наслідків. Отримано дані про тісний взаємозв'язок між перебігом СОАС і розладами з боку серцево-судинної системи, гострими і хронічними формами судинної патології головного мозку, печією, частими ранковими головними болями, зниженням потенції, зниженням концентрації уваги, поведінковими і когнітивними порушеннями, апатичними і депресивними станами, що зумовлюють погіршення працездатності хворих та їх продуктивності. Зважаючи на значні порушення газообмінної функції легень, у пацієнтів з СОАС суттєво підвищується ризик виникнення артеріальної гіпертензії, порушень ритму серця, інфаркту міокарда та раптової смерті внаслідок гострої і хронічної недостатності кисню крові під час сну. Такі численні епізоди призводять до погіршення та фрагментації сну, що спричиняє додаткові прояви і клінічну картину у пацієнтів із СОАС: сонливість вдень, зниження уваги, зміни з боку внутрішніх органів та систем організму

2. Obstructive sleep apnea syndrome (OSAS) is currently one of the growing problems in the global healthcare system, due to the significant tendency of the population to develop this condition as an independent pathology of old age, as well as a significant spread of risk factors, which to a large extent associated with Western- lifestyle. Evolutionarily, the process of nasal breathing is an important element of the normal functioning of a living organism, as it plays an important role in respiration, adaptive reactions, and the functioning of the human body's

immune system. The spectrum of nosologies and pathological conditions caused by disturbances in the normal functioning of the upper respiratory tract includes dozens of disturbances that have their manifestations both directly in the corresponding anatomical area and are masked by disturbances of other organs and systems. According to the literature, the prevalence of OSAS among people over 30 years old is 5–7%, of which 1–2% have severe manifestations of the pathology. In the category of the population over 60 years old, the frequency of the syndrome reaches more than 30% in men and about 20% in women, and in people over 65–70 years old, the frequency reaches up to 60%. Pathologies of breathing during sleep are widespread and underestimated due to the complexity of the diagnostic capabilities of medical and preventive institutions of Ukraine, which is due to the multifactorial nature of the genesis among people of different ages. It has been established that the frequency of occurrence of such disorders depends on many factors, such as gender, age, ethnicity, body weight, use of alcohol or sedative and hypnotic drugs, smoking, some diseases (adenotonsillar hypertrophy, acromegaly, stroke, myopathy, parkinsonism, etc.), etc. One of the pathologies of the breathing process is snoring, which not only creates noticeable social discomfort in everyday life but is also a prerequisite and one of the leading symptoms of OSA, which is manifested by stopping breathing in sleep followed by loud snoring. Possible causes of snoring include deformation of the nasal septum, hypertrophy of the lower turbinates, retrognathia, etc. OSAS, in turn, is caused by a complex interaction between genetic predisposition and anatomical, regulatory factors of the body. One of the visible reasons is the reduced tone of the muscles of the pharynx and soft palate, which in turn depends on the individual characteristics of a person, the action of external factors, neuromuscular diseases, and the physiological processes of aging. It was found that obstruction of the upper respiratory tract plays a key role in the etiology of OSA. Among the factors that have the greatest influence on the volume and shape of the nasal cavity, the peculiarities of the reshaping of the nose and lower turbinates should be highlighted. With pronounced obstruction and an unfavorable course, this condition leads to a transition from nasal to oral breathing, which leads to a narrowing of the pharyngeal lumen, a backward displacement of the tongue, and an increase in the length of the soft palate. The data that indicate the connection of features of the anatomy of the tongue with the development of OSA were analyzed. Thus, the development of OSAS is facilitated by an increase in the volume or mass of the tongue and its more retrograde position.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Денисенко, Р., Гичка, С., Ніколаєнко, С., Діхтярук, О., & Науменко, О. (2021). Морфологічні зміни в тканинах м'якого піднебіння, що стоять за синдромом обструктивного апное сну: загальна картина та роль вірусу папіломи людини. Український науково-медичний молодіжний журнал, 127(4), 30–37. [https://doi.org/10.32345/USMYJ.4\(127\).2021.30-37](https://doi.org/10.32345/USMYJ.4(127).2021.30-37)
- Денисенко Р., Діхтярук О., Науменко О. Вплив модифікованої увулопалатофарингопластики на показники маси тіла та якості нічного сну у пацієнтів з низьким комплаєнсом до срап-терапії. Оториноларингологія, 2020. № 4 (3). С. 73–78. DOI: 10.37219/2528-8253-2020-4-73.
- Науменко О.М., Денисенко Р.Ю. Лікування больового синдрому у пацієнтів після операцій на м'якому піднебінні // Оториноларингологія. - 2022. - №5(6). - С. 73-77
- Denysenko R., Dichtiaruk O., Naumenko O. Efekty stosowania propofolu i deksmetomidyny w trakcie wideoendoskopii snu: porównawcze badanie z Ukrainy. Polski Przegląd Otorynolaryngologiczny, 2020. T. 9, № 3. S. 12–16. DOI: 10.5604/ 01.3001.0014.4202. (Scopus)

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U100813

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Науменко Олександр Миколайович

2. Oleksandr M. Naumenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, член-кор., 14.01.19

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9001-7580

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мінін Юрій Вікторович

2. Yurii V. Minin

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.19

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7836-3480

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут отоларингології ім. проф. О. С. Коломійченка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011870

Місцезнаходження: вул. Зоологічна, буд. 3, Київ, 03680, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Академічний

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кошель Іванна Василівна

2. Ivanna V. Koshel

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.19

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5466-4537

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пухлік Сергій Михайлович

2. Serhii M. Pukhlic

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.19

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7196-9642

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Юрій Вікторович

2. Yurii V. Shevchuk

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.19

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-5128-5125

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Деева Юлія Валеріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Деева Юлія Валеріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Паливода Роман

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна